Historiebrug i de gymnasiale historiefag – hvorfor og hvordan?
Kort præsentation af Christian Vollmond

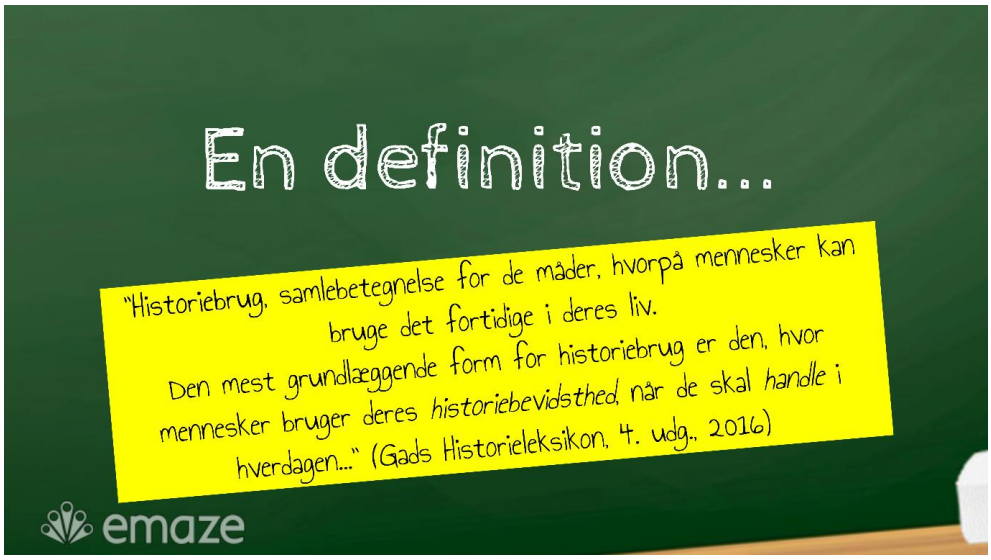

Fagets identitet:
"Faget giver viden og kundskaber om fortidige begivenheder, udviklingslinjer, kontinuitet og brud i Danmark, Europa og den øvrige verden, samt hvordan fortid bruges af mennesker....og giver indsigt i fortidsfortolkningers betydning for både individers og fællesskabers identiteter"
emaze

Fagets formål:
Historiefaget tjener på en gang et dannelsesmæssigt og studieforberedende formål med vægt på elevernes udvikling af personlig myndighed.
Faget videreudvikler elevernes historiske viden, kundskaber og identitet og stimulerer deres interesse for og evne til at stille spørgsmål til fortiden for at opnå forståelse af den komplekse verden, de lever i. Eleverne opnår viden og kundskaber om centrale begivenheder og udviklingslinjer i Danmarks, Europas og verdens historie, og indsigt i egen kulturel baggrund og andre kulturer .
Eleverne skal gennem arbejdet med faget opnå reflekteret indsigt i deres egen og andres historicitet og dermed kvalificere deres historiske bevidsthed.
emaze

Fagets formål:
Eleverne får i faget indsigt i historisk og kulturel forandring, hvilket styrker deres evne til at forstå egen kultur og møde andre kulturer i en verden præget af hurtig forandring og øget samkvem på tværs af kulturer.
Arbejdet med faget giver eleverne redskaber til kritisk og reflekteret at finde, udvælge, anvende og vurdere forskelligartet historisk materiale, herunder de mange former for historieformidling og historiebrug, som de stifter bekendtskab med i og uden for skolen.
Gennem arbejdet med historisk materiale opøves elevernes kritisk-analytiske, kreative og innovative evner.
Eleverne får gennem faget indsigt i, hvordan historie er blevet og bliver anvendt i fortidige og nutidige samfund
emaze

Hvordan?

- Sammenhæng med grundskole
  - Livsverdens relevans
  - Analytiske redskaber

emaze

Overgang fra grundskole til gymnasium

3.1. Didaktiske principper
"Undervisningen skal tage udgangspunkt i et fagligt niveau svarende til elevernes niveau fra grundskolen."

Fra 'hvad har du lært i historie?' ->
'hvad forbinder DU med historie?'

emaze

Livsverdens relevans

2.1. Faglige mål [udvalgte og i ændret rækkefølge]
Eleverne skal kunne:
- formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid
- reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende
- opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden
- anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie

emaze

Livsverdens relevans
"Alle forløb skal enten relateres til eller tage udgangspunkt i elevernes egen samtid."
"3.2. Arbejdsformer
Eleverne skal løbende inddrages i valg af emner og arbejdsformer."
"I alle forløb skal der arbejdes med forskellige materialetyper, og arbejdet skal rumme eksempler på forskellige former for historiebrug og historieformidling, som eleverne møder uden for skolen."
emaze

Livsverdens relevans
2.2. Kernestof - historie A
(gældende)
Kernestoffet er følgende:
Indtil 1453: Samfundenes tilblivelse - antikkens samfund - Danmarks tilblivelse - europæisk middelalder - Verden uden for Europa.
1453-1776: Nye verdensbilleder - renæssancen - reformationen - oplysningstiden - kolonisering.
1776-1914: Brud og tradition - revolutioner og menneskerettigheder - dansk demokrati - national identitet - industrialisering - imperialisme.
1914-1989: Kampen om det gode samfund - ideologiernes kamp - velfærdsstaten - afkolonisering - Murens fald.
1989-i dag: Det globale samfund - Danmarks internationale placering - europæisk integration - nye grænser og konflikter.
(Høringsudkast)
Kernestoffet er:
- hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag
- forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne
- forskellige styreformer og samfundsorganiseringer
- kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie
- stats- og nationsdannelser, herunder Danmarks
- nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer
- politiske og sociale revolutioner
- demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv
- politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede
- globalisering
- historiebrug og -formidling
- historiefaglige teorier og metoder.
emaze

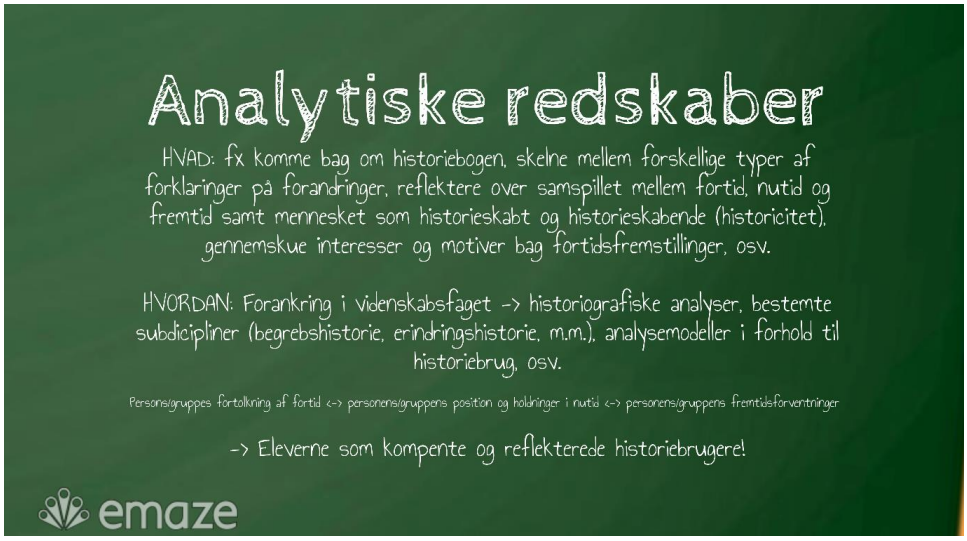
Analytiske redskaber
HVAD: fx komme bag om historiebogen, skelne mellem forskellige typer af forklaringer på forandringer, reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt mennesket som historieskabt og historieskabende (historicitet), gennemskue interesser og motiver bag fortidsfremstillinger, osv.
HVORDAN: Forankring i videnskabsfaget -> historiografiske analyser, bestemte subdiciplíner (begrebshistorie, erindringshistorie, m.m.), analysemodeller i forhold til historiebrug, osv.
Personen/gruppens fortolkning af fortid <-> personens/gruppens position og holdninger i nutid <-> personens/gruppens fremtidsforventninger
-> Eleverne som kompente og reflekterede historiebrugere!
emaze